

Akondroplasi barn 0–3 år

Medisinske forhold og litt om kliniske medikamentstudier

Svein O. Fredwall

Overlege, ph.d, medisinsk faglig rådgiver

TRS Kompetansesenter for sjeldne diagnoser

og

Leder av tverrfaglig akondroplasi-klinikk

Oslo Universitetssykehus Rikshospitalet

Akondroplasi

- Vanligste av skjelettdysplasiene som fører til kortvoksthet
- Forekomst: ca 1:20 000 – 1:30 000
- I Norge: fødes ca 3 barn hvert år
- TRS: har ca 100 registrerte med akondroplasi
- I verden: 250.000 – 300.000 med diagnosen

- 80% oppstår i en familie uten andre kortvokste
- Dominant arv – 50% sjanse for å videreføre til egne barn

Akondroplasi – årsak

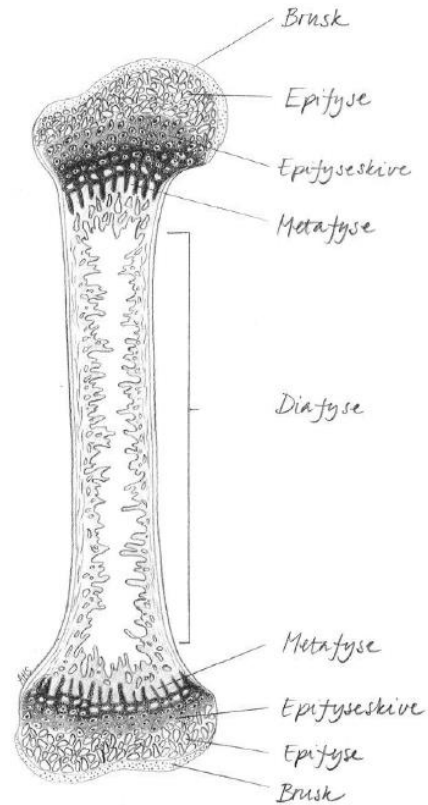
- Skyldes en variant (mutasjon) i *FGFR3*-genet (Fibroblast Growth Factor Receptor 3)
- Fører til nedsatt benvekst
  - I lange rørknokler
  - I ryggen
  - Feilstillinger i bena
  - Endringer i ansiktsskjelettet
- Kortvoksthet
  - Kvinner: ≈ 124 cm
  - Menn: ≈ 132 cm

Akondroplasi – diagnose

- Oppdages vanligvis kort tid etter fødsel eller ved ultralyd i svangerskapet (etter 24.uke)
- Basert på typiske kjennetegn og på røntgenbilder
- Bekreftes med en gentest (FGFR3-genet)

FGFR3: Fibroblast Growth Factor Receptor 3

FGFR3 genet bidrar til regulering av vekst

Konstant hemming av benveksten

Akondroplasi

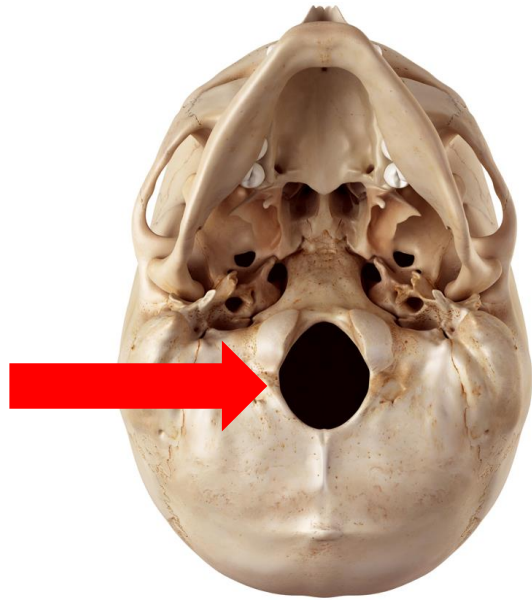
Akondroplasi – karakteristiske kjennetegn

- Disproporsjonal kortvoksthet
  - Korte overarmer og lårben
  - Bolen omtrent som hos fullvokste
- Stort hode, underutviklet mellomansikt
- Frontal bossing
- Ekstra hudfolder
- Thorakolumbal kyfose
- Trident hånd
- Hypotoni
- Senere: økt lumbal lordose

Tegninger: Annette Holt Skogan

Mest alvorlige komplikasjoner ved akondroplasi 0-3 år

Foramen magnum stenose

Thorakolumbar kyfose

**Søvnapnè
(pustestopp ved søvn)**

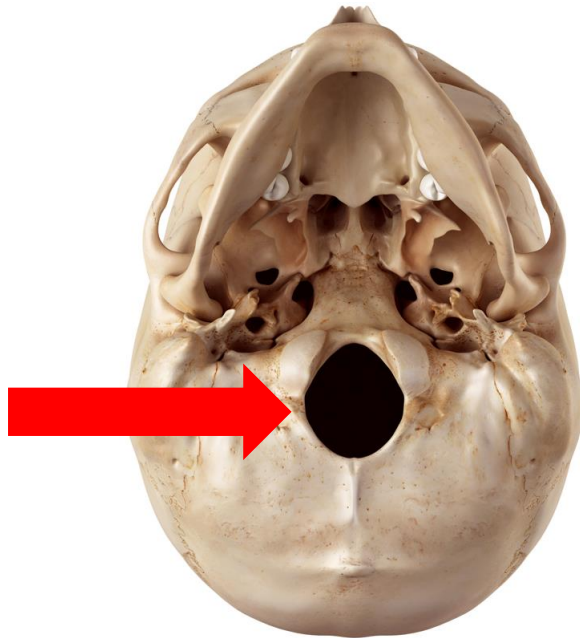

Andre forhold å følge med på

- Foramen magnum stenose (20%)
- Sentral and obstruktiv søvnapne (pustestopp) (50-70%)
- Feilstilling i ryggen (kyfose) (10-15%)

- Hjulbeinhet (40-50%)
- Hyppige øvre luftveisinfeksjoner/kronisk mellomørebetennelse (70-90%)
- Nedsatt hørsel og språkutvikling (25-40%)
- Forsinket motorisk utvikling

Foramen magnum stenose (1)

- Trange forhold i bakre skallegrop/øverst i nakken
- Foramen magnum diameter ved akondroplasi **redusert med opptil 50%**
- Den mest alvorlige komplikasjonen hos spedbarn med akondroplasi (0–3 år)
- Kan føre til alvorlige neurologiske komplikasjoner, pustestopp og spedbarnsdød

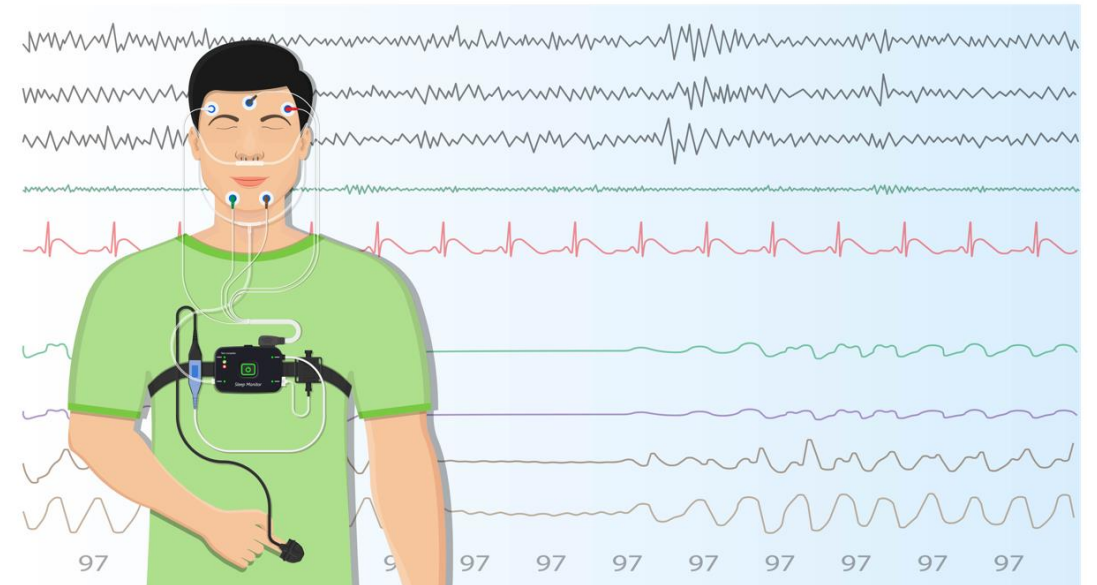
Foramen magnum stenose (2)

Symptomer:

- Utilpass/sutrete, dårlig matlyst
- Økende hodeomkrets
- Søvnapné (pustestopp om natten)
- Slapp i beina, dårligere motorisk funksjon
- Økte reflekser
- **OBS: kan være få/ingen symptomer!**
- MR av hode og bakre skallegrup gjøres derfor rutinemessig på alle spedbarn med akondroplasi (vanligvis ved 3 mnd alder)
- Operasjon (dekompresjon) kan være aktuelt om for trange forhold

Søvnapnè – pustestopp ved søvn

- Sentral søvnapnè pga spinal stenose
- Obstruktiv søvnapnè pga trange forhold i ansiktsskjelettet eller store polypper/tonsiller
- Symptomer: pustestopp under søvn, uopplagt på dagtid, sutrete
- Rutine søvregistrering (polysomnografi) gjøres hos alle spedbarn < 1 års alder – vanligvis ved 4-6 mnd

Thorakal kyfose – «kul på ryggen»

- Vanlig ved akondroplasi (opptil 90%)
- Går vanligvis over når barnet begynner å reise seg/stå (fra 2-3 års alder) – senest 1 år etter

Forebygging:

- Unngå at barnet sitter uten støtte
- Om økende kul bør barnet vurderes av ryggkirurg

Ortopedi – bøye legger, forlengelse?

- Ca 40% får bøye leggben
- Hvis gangvansker eller smerter kan det være aktuelt med operasjon
- Noen velger forlengelsesoperasjon (fra 8-9 års alder)
- Evt. også samtidig forlengelse av overarmer
- Fysioterapeut bør følge med på rygg og motorisk utvikling

Øreverker, hørsel, språk

- Ørebetennelser vanlig ved akondroplasi
  - 75-90% av barna får øreverker
  - Ca 50% må ha ventilasjonsrør (dren)
- Mange må fjerne mandler (tonsiller) og polypper («falske mandler»)
- Mer pågående mht operasjon hos barn med akondroplasi i forhold til andre «ørebarner»
- Obs væske i mellomøret
- Obs hørsel og språkutvikling!
- Anbefaler regelmessig oppfølging hos ØNH-lege

Internasjonale anbefalinger for oppfølging av akondroplasi

2020

CLINICAL REPORT Guidance for the Clinician in Rendering Pediatric Care

American Academy
of Pediatrics

DEDICATED TO THE HEALTH OF ALL CHILDREN®

Health Supervision for People With Achondroplasia

Julie Hoover-Fong, MD, PhD, FACMG,* Charles I. Scott, MD, FAAP,[†] Marilyn C. Jones, MD, FAAP,[‡] COMMITTEE ON GENETICS

2021

CONSENSUS
STATEMENT

International Consensus Statement on the diagnosis, multidisciplinary management and lifelong care of individuals with achondroplasia

Ravi Savarirayan¹, Penny Ireland², Melita Irving³, Dominic Thompson⁴, Inês Alves⁵,
Wagner A. R. Baratela⁶, James Betts⁷, Michael B. Bober⁸, Silvio Boero⁹, Jenna Briddell¹⁰,
Jeffrey Campbell¹¹, Philippe M. Campeau¹², Patricia Carl-Innig¹³, Moira S. Cheung¹⁴,
Martyn Cobourne¹⁵, Valérie Cormier-Daire¹⁶, Muriel Deladure-Molla¹⁷, Mariana del Pino¹⁸,
Heather Elphick¹⁹, Virginia Fano²⁰, Brigitte Fauroux²¹, Jonathan Gibbins²², Mari L. Groves²³,
Lars Hagenäs²⁴, Therese Hannon²⁵, Julie Hoover-Fong^{26,27}, Morrys Kaisermann²⁸,
Antonio Leiva-Gea²⁹, Juan Llerena³⁰, William Mackenzie³¹, Kenneth Martin³²,
Fabio Mazzoleni³³, Sharon McDonnell³⁴, Maria Costanza Meazzini³⁵, Josef Milerad³⁶,
Klaus Mohnike³⁷, Geert R. Mortier³⁸, Amaka Offiah^{39,40}, Keiichi Ozono⁴¹,
John A. Phillips III⁴², Steven Powell⁴³, Yosha Prasad⁴⁴, Cathleen Raggio⁴⁵, Pablo Rosselli⁴⁶,
Judith Rossiter⁴⁷, Angelo Selicorni⁴⁸, Marco Sessa⁴⁹, Mary Theroux⁵⁰, Matthew Thomas⁵¹,
Laura Trespedi⁵², David Tunkel⁵³, Colin Wallis⁵⁴, Michael Wright⁵⁵, Natsuo Yasui⁵⁶ and
Svein Otto Fredwall^{57,58}

Kontroller/oppfølging 0-2 år – del 1

Sjekkliste til helsepersonell, for kontroller av barn, ungdom og voksne med akondroplasi.

0-2 år: Undersøkelser innen første leveår:

Hvilke undersøkelser	Anbefalt når?	Utført dato:
MR av hode og bakre skallegrop	Helst innen 3–6 måneders alder, tidligere ved mistanke om foramen magnum stenose (symptomer, forsinket motorisk utvikling, nevrologiske funn).	
Polysomnografi	I løpet av 3–6 måneders alder og senest innen første leveår, før ved symptomer på søvnapne.	
Gentest (FGFR3), for å bekrefte diagnosen	Innen første leveår	

[sjekkliste-oppfølging-akondroplasi revidert-25.04.24.pdf \(sunnaas.no\)](#)

Kontroller/oppfølging 0-2 år – del 2

0 – 2 år: Hyppige kontroller:

Hva skal kontrolleres?	Hyppighet?	Kontroll utført, datoer:
Hodeomkrets (bruk akondroplasi-spesifikke kurver)	Månedlig	
Vekt og lengde (bruk akondroplasi-spesifikke kurver)	Hver 3. måned	
Motorisk utvikling (bruk akondroplasi-spesifikke milepælskurver)	Hver 6. måned	
Symptomer på foramen magnum stenose	Hver 6. måned	
Symptomer på søvnapne	Hver 6. måned	
Rygg/thorakal kyfose	Hver 6. måned	
Feilstillinger i bena	Hver 6. måned	
Øvre luftveisinfeksjoner og ørebetennelser	Hver 6. måned	
Hørsel	Hver 6. måned	
Språkutvikling	Hver 6. måned	
Informasjon om sittestilling	Hver 6. måned	

[sjekklister-oppfølging-akondroplasi_revidert-25.04.24.pdf \(sunnaas.no\)](#)

Kontroller/oppfølging 3-5 år

3-5 år: Årlige kontroller

Hva skal kontrolleres?	Hypighet?	Kontroll utført, datoer:
Vekt, høyde og hodeomkrets (bruk akondroplasi-spesifikke kurver)	En gang årlig	
Motorisk utvikling (bruk akondroplasi-spesifikke milepælskurver)	En gang årlig	
Symptomer på foramen magnum stenose (opptrer sjelden etter 3 års alder)	En gang årlig	
Symptomer på søvnapne	En gang årlig	
Rygg/thorakal kyfose	En gang årlig	
Feilstillinger i bena	En gang årlig	
Øvre luftveisinfectionsjoner og ørebetennelser	En gang årlig	
Hørsel	En gang årlig	
Språkutvikling	En gang årlig	
Kosthold og aktivitet	En gang årlig	
Behov for tilrettelegging i barnehage og hjemme	En gang årlig	

[sjekklister-oppfølging-akondroplasi_revidert-25.04.24.pdf \(sunnaas.no\)](#)

Akondroplasi-spesifikke vekstkurver

[Achondroplasia Growth Charts – Download Growth Charts for Achondroplasia \(achondroplasia-growthcharts.com\)](#)

Akondroplasi-spesifikke kurver for motoriske milepæler

[motoriske milepæler, skjema til nedlasting.pdf\(sunnaas.no\)](#)

Ireland et al. 2012. Dev Med Child Neurol 54:532–537

Akondroplasi-klinikken på Rikshospitalet

Akondroplasi-klinikken -
Oslo universitetssykehus
HF (oslo-
universitetssykehus.no)

Fra TRS: Lege, ergoterapeut, (fysioterapeut)

Fra OUS: genetiker, fysioterapeut, nevrokirurg og radiolog

Fra Lovisenberg: ØNH/søvnspesialist

Ved behov: Ryggortoped og barneortoped (OUS)

Inntil nå – ingen behandling utover kirurgi

Medisinske komplikasjoner

Forlengelseskirurgi

Fra: Paley D. Extensive Limb Lengthening for Achondroplasia and Hypochondroplasia. Children. 2021 Jun 24;8(7):540.

Behandling av akondroplasi er på väg, kan gi nye muligheter

2021

MEDICINSK KOMMENTAR

Behandling av akondroplasi är på väg – kan ge nya möjligheter

FLERA PREPARAT SOM STIMULERAR TILLVÄXT ÄR I KLINISKA PRÖVNINGAR

Akondroplasi är en uttalad skelettdysplasi med många medicinska och kirurgiska problem. Det är den vanligaste formen av monogen skelettdysplasi med extrem, disproportionerlig kortvuxenhet och en genomsnittlig vuxenlängd på ca 125 cm för kvinnor och 132 cm för män. Tillståndet orsakas av en aktiverande mutation i genen för fibroblasttillväxtfaktorreceptor typ 3 (FGFR3), och översignaleringen orsakar en hämning av celledning och hypertrofi i tillväxt-

Ola Nilsson, professor, överläkare, barnkliniken, Universitetssjukhuset Örebro; Örebro universitet; Skelettdysplasiteamet och barnendokrinologiska mottagningen, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska universitetssjukhuset, Stockholm
• ola.nilsson@ki.se

praktiska problem i vardagen och behandlas därför inte sällan med ortopedisk benförlängning, vilket är en långdragen och ofta smärtsam procedur.

Någon medicinsk behandling som ger en kliniskt signifikant förbättrad tillväxt finns för närvarande inte.

Akondroplasi är visserligen en godkänd indikation för tillväxthormonbehandling i Japan. Men effekten är i medeltal endast ca 3 cm efter 10 års behandling och tillväxthormon-

en funktionell antagonist till FGFR3-signalering i tillväxtbrosket [2].

Nya behandlingar av akondroplasi

Denna kunskap har lett till att nya farmakologiska behandlingar har utvecklats som antingen hämmar FGF, FGFR3-signalering, MAPK-signalering eller stimulerar CNP-signalering, vilka alla leder till hämning av de överaktiva FGFR3-receptorernas signalering via MAPK. Flera av dessa behandlingar har visat lovande resultat i prekliniska studier och är nu i olika faser av kliniska studier [3].

Längst har en CNP-analog med förlängd

Aktuelle medikamenter for akondroplasi

Vosoritide
(Voxzogo®)
BioMarin

TransCon
Ascendis Pharma

Infigratinib
QED Therapeutics

Virker på litt ulike
mekanismer

Vosoritide

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

NEJM 2019

ORIGINAL ARTICLE

C-Type Natriuretic Peptide Analogue Therapy in Children with Achondroplasia

Ravi Savarirayan, M.B., B.S., M.D., Melita Irving, M.B., B.S., M.D., Carlos A. Bacino, M.D., Bret Bostwick, M.D., Joel Charrow, M.D., Valerie Cormier-Daire, M.D., Ph.D., Kim-Hanh Le Quan Sang, Ph.D., Patricia Dickson, M.D., Paul Harmatz, M.D., John Phillips, M.D., Natalie Owen, M.S.N., Anu Cherukuri, Ph.D., Kala Jayaram, M.D., George S. Jeha, M.D., Kevin Larimore, Ph.D., Ming-Liang Chan, Ph.D., Alice Huntsman Labeled, Ph.D., Jonathan Day, M.B., B.S., Ph.D., and Julie Hoover-Fong, M.D., Ph.D.

Lancet 2020

Articles

Once-daily, subcutaneous vosoritide therapy in children with achondroplasia: a randomised, double-blind, phase 3, placebo-controlled, multicentre trial

Ravi Savarirayan, Louise Tofts, Melita Irving, William Wilcox, Carlos A Bacino, Julie Hoover-Fong, Rosendo Ullot Font, Paul Harmatz, Frank Rutsch, Michael B Bober, Lynda E Polgreen, Ignacio Ginebreda, Klaus Mohnike, Joel Charrow, Daniel Hoernschmeyer, Keiichi Ozono, Yasemin Alanay, Paul Arundel, Shoji Kagami, Natsuo Yasui, Klane KWhite, Howard M Saal, Antonio Leiva-Gea, Felipe Luna-González, Hiroshi Mochizuki, Donald Basel, Dania M Porco, Kala Jayaram, Elena Fischeleva, Alice Huntsman-Labeled, Jonathan Day

- Dobbelblindet RCT
- N=121 barn
  - 60 i beh. gruppen
  - 61 i placebo-gruppen
- Alder: 5–18 år
- Daglige s.c inj. med vosoritide 15ug i 1 år

Funn:

- Gj.snitt økt høydevekst (**1,57 cm/år**)
- Godt tolerert, ingen alvorlige bivirkninger

Vosoritide – 2 års data

2021

Genetics
inMedicine

www.nature.com/gim

BRIEF COMMUNICATION

Safe and persistent growth-promoting effects of vosoritide in children with achondroplasia: 2-year results from an open-label, phase 3 extension study

Ravi Savarirayan¹✉, Louise Tofts², Melita Irving³, William R. Wilcox⁴, Carlos A. Bacino⁵, Julie Hoover-Fong⁶, Rosendo Ullot Font⁷, Paul Harmatz⁸, Frank Rutsch⁹, Michael B. Bober¹⁰, Lynda E. Polgreen¹¹, Ignacio Ginebreda¹², Klaus Mohnike¹³, Joel Charrow¹⁴, Daniel Hoernschemeyer¹⁵, Keiichi Ozono¹⁶, Yasemin Alanay¹⁷, Paul Arundel¹⁸, Yumiko Kotani¹⁹, Natsuo Yasui¹⁹, Klane K. White²⁰, Howard M. Saal²¹, Antonio Leiva-Gea²², Felipe Luna-González²², Hiroshi Mochizuki²³, Donald Basel²⁴, Dania M. Porco²⁵, Kala Jayaram²⁵, Elena Fischeleva²⁶, Alice Huntsman-Labed²⁶ and Jonathan R. S. Day²⁶

+1,57cm

Vosoritide godkjent av FDA og EMA 2021

USA Food and Drug Administration (FDA)

- **August 2021**
- **Barn $\geq$ 5 år**

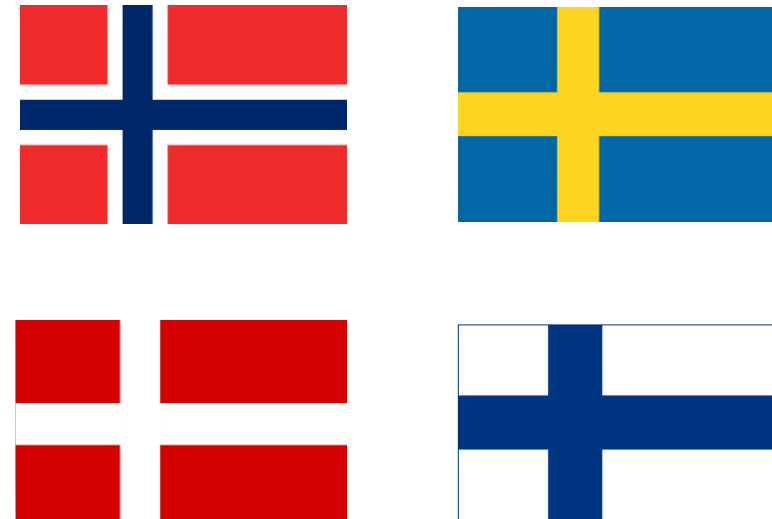
European Medicines Agency (EMA)

- **November 2021**
- **Barn $\geq$ 2 år**

Vosoritide (Vozogo®) tilbys nå i over 40 land ...

+++

TransCon CNP (Navapegritide)

Lancet okt 2023

Once-weekly TransCon CNP (navepegritide) in children with achondroplasia (ACcomplisH): a phase 2, multicentre, randomised, double-blind, placebo-controlled, dose-escalation trial

Ravi Savarirayan,^{a,b,c,*} Daniel G. Hoernschemeyer,^d Merete Ljungberg,^e Yuri A. Zarate,^{f,g} Carlos A. Bacino,^h Michael B. Bober,ⁱ Janet M. Legare,^j Wolfgang Högl,^k Teresa Quattrin,^l M. Jennifer Abuzzahab,^m Paul L. Hofman,ⁿ Klane K. White,^o Nina S. Ma,^o Dirk Schnabel,^p Sérgio B. Sousa,^q Meng Mao,^r Alden Smith,^r Mukta Chakraborty,^r Adebola Giwa,^r Bent Winding,^s Birgitte Volck,^s Aimee D. Shu,^t and Ciara McDonnell^u

- Flere studier i gang
- Inkl. ny **spedbarns-studie (0-2 år)**
- Planlagt oppstart august 2024
- Aktuelt at Norge/Oslo er med

- Dansk firma
- CNP analog
- Injeksjon i huden en gang pr uke
- Foreløpig kun tilgjengelig i kliniske studier

Resultater nylig publisert (ACcomplisH)

- Alder 2-10 år, oppfølging i 52 uker
- 42 fikk aktiv behandling, 15 fikk placebo
- Høyeste dose 100ug (n=11)
Effekt $\approx$ vosoritide (5,42 vs 4,35 cm) **(+1,07 cm)**
- Bivirkningsprofil $\approx$ vosoritide

Infigratinib

- + 3,38 cm pr år (n=12)
- Oppfølging (gj.snitt) 71 uker
- God sikkerhetsprofil
- Ingen alvorlige bivirkninger rapportert

- **PROPEL 3-studien**
- **I Norge: Akondroplasi-klinikkene på Rikshospitalet og Haukeland**
- Alder 2,5 - <17 år
- Første pas inn i PROPEL (observasjonsstudie) 25.okt 2023
- Oppstart PROPEL 3 (intervensjonsstudien) ca august 2024?

Spørsmål?

Mer informasjon om akondroplasi
[Akondroplasi - Sunnaas sykehus HF](#)